

НАРЕДБА за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби

Приета с ПМС № 298 от 17.12.2003 г., обн., ДВ, бр. 111 от 2003 г., изм., бр. 51 от 2005 г., бр. 14 от 14.02.2006 г., изм. и доп., бр. 37 от 2006 г., изм., бр. 79 от 2009 г., изм. и доп., бр. 107 от 2011 г., изм., бр. 48 от 2013 г.

Раздел I Общи положения

Чл. 1. С наредбата се определят условията и редът за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби.

Чл. 2. Закрилата на децата с изявени дарби е система от мерки за гарантиране развитието на дарбите на децата, която им осигурява финансово подпомагане и възможности за изява.

Чл. 3. Право на закрила по наредбата има всяко дете с изявени дарби в областта на науката, изкуството или спорта.

Чл. 4. Закрилата по наредбата се предоставя с цел:

1. насърчаване на творческите заложби и потребности на децата;
2. осигуряване на възможности и условия за постъпване в спортни училища и в училища по изкуствата;
3. финансово подпомагане и стимулиране чрез стипендии и специализирани образователни програми.

Чл. 5. Закрилата по наредбата се осъществява от:

1. министъра на културата, министъра на образованието, младежта и науката, министъра на земеделието и храните и министъра на физическото възпитание и спорта;
2. кметовете на общини;
3. председателя на Държавната агенция за закрила на детето и администрацията, която го подпомага при осъществяване на неговите правомощия;
4. дирекциите "Социално подпомагане" на Агенцията за социално подпомагане.

Чл. 6. Председателят на Държавната агенция за закрила на детето създава и поддържа информационна система за децата, които се нуждаят от закрила.

Чл. 7. Дирекциите "Социално подпомагане" на Агенцията за социално подпомагане осъществяват дейност по проучване на индивидуалните възможности и интереси на децата с изявени дарби и насочването им към подходящи учебни заведения, както и насочването им към подходящи форми за ангажиране на свободното им време.

Раздел II Мерки за закрила на деца с изявени дарби

Чл. 8. Мерките за насърчаване на творческите заложби и потребности на деца с изявени дарби са:

1. подпомагане за обучение в курсове по изкуства, наука и спорт;
2. подпомагане за участие в пленери, обучителни и възстановителни лагери;
3. подпомагане за участие в национални и международни конкурси, олимпиади и състезания.

Чл. 9. Мерките за осигуряване на възможности и условия за постъпване в спортни училища и в училища по изкуствата са:

1. проучване на индивидуалните възможности и интереси на децата с изявени

дарби и насочването им към подходящи учебни заведения и към подходящи форми за ангажиране на свободното им време;

2. подпомагане за участие в подготвителни курсове и/или индивидуална подготовка;

3. освобождаване от заплащане на такса за участие в приемни изпити в спортни училища и в училища по изкуствата.

Чл. 10. Стипендии за стимулиране на деца с изяви дарби се отпускат на ученици, класирани до навършване на 18-годишна възраст на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание, включени в програмата по чл. 11.

Чл. 11. (1) Министърът на културата, министърът на образованието, младежта и науката, министърът на земеделието и храните и министърът на физическото възпитание и спорта след съгласуване със заместник министър-председателя, отговарящ за въпросите на младежта и децата, всяка година до 31 януари внасят в Министерския съвет Програма на мерките за закрила на деца с изяви дарби през текущата календарна година. Програмата включва националните и международните конкурси, олимпиади и състезания, за които се прилагат мерки за закрила на деца с изяви дарби по наредбата чрез еднократно финансово подпомагане и стипендии.

(2) Министерският съвет приема с решение програмата по ал. 1.

(3) Министерството на културата координирано с Министерството на образованието, младежта и науката, Министерството на земеделието и храните, Министерството на физическото възпитание и спорта и Националното сдружение на общините в Република България ежегодно в сроковете за изготвяне на проекта на държавен бюджет за следващата година представя в Министерството на финансите обобщено предложение за финансиране на програмата по ал. 1.

(4) Необходимите средства за изпълнение на програмата по ал. 1 се предоставят по бюджетите на Министерството на културата, Министерството на образованието, младежта и науката, Министерството на земеделието и храните, Министерството на физическото възпитание и спорта и общините за съответната година.

Чл. 12. (1) Кметовете на общини правят предложение до дирекциите "Социално подпомагане" на Агенцията за социално подпомагане за включване в общинската програма по чл. 3, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето на мерки за осигуряване на възможности и условия за постъпване в спортни училища и в училища по изкуствата и на мерки за насърчване на творческите заложби и потребности на деца с изяви дарби.

(2) Общинската програма за закрила на децата включва и мерките, одобрени с програмата по чл. 11, ал. 1.

(3) Общинският съвет всяка година до 28 февруари приема с решение програмата по ал. 1 за текущата календарна година.

Раздел III

Условия и ред за предоставяне на закрила на деца с изяви дарби

Чл. 13. (1) Закрилата на деца с изяви дарби се предоставя по искане на:

1. детето;

2. родител, настойник/попечител или лице, полагащо грижи за детето.

(2) Искането по ал. 1 е по образец съгласно приложение № 1 и задължително се мотивира.

Чл. 14. Мерките по чл. 8 се осъществяват от министъра на културата, министъра на образованието, младежта и науката, министъра на земеделието и храните или от

кмета на съответната община чрез предоставяне на еднократно финансово подпомагане на дете от държавно или общинско училище, класирано индивидуално на първо, второ или трето място на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуството, науката и спорта, в размер до 195 лв.

(2) Мерките по чл. 8 за деца с изяви дарби в областта на спорта се осъществяват от министъра на физическото възпитание и спорта чрез предоставяне на еднократно финансово подпомагане в размер до 195 лв. на дете от държавно спортно училище или на дете с физически или със сензорни увреждания от специално училище, класирано на първо, второ или трето място на международно състезание или държавно първенство. Резултатът от класирането се съгласува със съответната българска спортна федерация.

(3) Финансово подпомагане по ал. 1 и 2 се отпуска само за мерки, включени в програмата по чл. 11, ал. 1.

(4) Финансово подпомагане за мярка по чл. 8, избрана от детето, се отпуска еднократно за всяка календарна година.

Чл. 14а. (1) За осъществяване на мерките по чл. 8, т. 1 и 2 се представят следните документи:

1. искане за предоставяне на закрила съгласно чл. 13, ал. 2;
2. копие от удостоверението за раждане или лична карта на детето;
3. служебна бележка от организатора за включване в курс за обучение или за участие в пленер или лагер;
4. документи, удостоверяващи класиране на детето по чл. 14, ал. 1 или 2, в зависимост от органа, пред който се подава искането;
5. справка от организаторите за вида и стойността на дейностите по чл. 8, т. 1 и 2.

(2) За осъществяване на мерките по чл. 8, т. 3 се представят следните документи:

1. искане за предоставяне на закрила съгласно чл. 13, ал. 2;
2. копие от удостоверението за раждане или лична карта на детето;
3. покана за участие в национален или международен конкурс, олимпиада или състезание или документ, потвърждаващ участието;
4. документи, удостоверяващи класиране на детето по чл. 14, ал. 1 или 2, в зависимост от органа, пред който се подава искането.

Чл. 15. (1) Мерките по чл. 9, т. 1 се осъществяват чрез предоставяне на писмена информация от дирекциите "Социално подпомагане" на Агенцията за социално подпомагане и/или от Министерството на културата и Министерството на физическото възпитание и спорта въз основа на подадено искане по чл. 13, ал. 2.

(2) Мерките по чл. 9, т. 2 се осъществяват чрез предоставяне на еднократно финансово подпомагане на дете с изяви дарби в размер до 65 лв.

(3) Финансово подпомагане по ал. 2 се предоставя само за мерки, включени в общинската програма по чл. 12.

(4) За осъществяване на мерките по чл. 9, т. 2 се представят следните документи:

1. искане за предоставяне на закрила съгласно чл. 13, ал. 2;
2. копие от удостоверението за раждане или лична карта на детето;
3. препоръка, покана или служебна бележка за включване в курс за обучение и/или индивидуална подготовка;
4. документ, удостоверяващ, че детето е класирано на първо, второ или трето място на конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуството или спорта на общинско, регионално, национално или международно равнище в съответната календарна година;

5. справка от организаторите за вида и стойността на дейностите по чл. 9, т. 2.

(5) От заплащане на такса за участие в приемни изпити в спортни училища и в училища по изкуствата се освобождават деца, класирани на първо, второ или трето място на конкурс, олимпиада или състезание в областта на изкуството или спорта на

регионално, национално или международно равнище в съответната календарна година, въз основа на подадено искане по чл. 13, ал. 2 и документ, удостоверяващ това обстоятелство.

Чл. 16. (1) Стипендия за стимулиране на деца с изяви дарби се отпуска от министъра на културата, министъра на образованието, младежта и науката или министъра на земеделието и храните на ученик от държавно училище, който е класиран индивидуално на първо, второ или трето място на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание и отговаря на изискванията за съответна възраст и категория, включени в програмата по чл. 11, ал. 1.

(2) Стипендия за стимулиране на дете с изяви дарби в областта на спорта се отпуска от министъра на физическото възпитание и спорта на ученик от държавно спортно училище или на ученик с физически или със сензорни увреждания от специално училище, класиран на първо, второ или трето място на международно състезание или на първо място на финали на държавно първенство, включени в програмата по чл. 11, ал. 1. Резултатът от класирането се съгласува със съответната българска спортна федерация.

(3) Стипендия за стимулиране на деца с изяви дарби се отпуска от кмета на съответната община на ученик от общинско училище, който е класиран индивидуално на първо, второ или трето място на национален или международен конкурс, олимпиада или състезание и отговаря на изискванията за съответна възраст и категория, включени в програмата по чл. 11, ал. 1.

(4) Ученик има право да получава само една стипендия по реда на наредбата или на основание на закон или акт на Министерския съвет.

(5) Когато ученикът отговаря и на условията за получаване на друг вид стипендия, той попълва декларация, че ще получава само една стипендия по избор.

(6) Стипендията се отпуска от министъра на културата, министъра на образованието, младежта и науката, министъра на земеделието и храните или от кмета на община от началото на месеца, следващ месеца, през който е възникнало основанията за предоставянето ѝ, и се изплаща от съответното училище за 12 месеца в размер 135 лв.

(7) Стипендията за дете с изяви дарби в областта на спорта се отпуска от министъра на физическото възпитание и спорта за 12 месеца за резултати, постигнати през предходната година, описани в ал. 2, и се изплаща от съответното държавно училище в размер 135 лв.

(8) Учениците губят правото си на стипендия, когато:

1. преустановят обучението си;
2. прекъснат или повторят учебната година с изключение на повтарящите поради болест;
3. имат наложено наказание съгласно чл. 139, ал. 1, т. 2, 3 или 4 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета.

Чл. 16а. (1) За предоставяне на стипендия за стимулиране на деца с изяви дарби се представят:

1. искане за предоставяне на закрива съгласно чл. 13, ал. 2;
2. копие от удостоверението за раждане или лична карта на детето;
3. документи, удостоверяващи класиране на детето по чл. 16, ал. 1, 2 или 3, в зависимост от органа, пред който се подава искането;
4. служебна бележка, удостоверяваща, че детето е ученик, издадена от училището, в което учи - при подаване на искане до министъра на културата, министъра на образованието, младежта и науката, министъра на земеделието и храните или до кмета на съответната община;
5. служебна бележка, удостоверяваща, че детето е ученик, издадена от училището,

в което учи - при подаване на искане до министъра на физическото възпитание и спорта.

(2) Искането по чл. 16, ал. 1, 2 или 3 се подава в срок 3 месеца от възникването на основанието за предоставянето на стипендията.

Чл. 17. (1) Закрилата на деца с изявени дарби се предоставя:

1. за мерките по чл. 8 и 10 - със заповед съответно на министъра на културата, министъра на образованието, младежта и науката, министъра на земеделието и храните или на министъра на физическото възпитание и спорта - за деца от държавни училища;

2. за мерките по чл. 8, чл. 9, т. 2 и чл. 10 - със заповед на кмета на общината - за деца от общински училища.

(2) Искането за предоставяне на закрила се разглежда в едномесечен срок от постъпването му.

Чл. 18. (1) При предоставянето на закрила по наредбата органите по чл. 5 се подпомагат от експертно-консултативни комисии.

(2) Комисиите по ал. 1 са в състав не по-малко от 5 и не повече от 9 членове - експерти в съответната област на науката, изкуството и спорта.

(3) Органът, предоставящ закрилата, приема правила за реда и организацията на работа на комисията.

(4) Комисията представя протоколите от работата си на органа, предоставящ закрилата, заедно с мотивирано предложение по всяко от постъпилите искания.

Чл. 19. (1) Предоставянето на закрила по наредбата се отразява в Дневника за записване на деца с изявени дарби, на които е предоставена закрила, съгласно приложение № 2.

(2) Дневникът се води и съхранява от комисиите по чл. 18.

(3) Министерството на културата, Министерството на образованието, младежта и науката, Министерството на земеделието и храните, Министерството на физическото възпитание и спорта и кметовете на общини предоставят данните по ал. 1 за вписване в регистъра по чл. 21, ал. 1, т. 6, буква "а" от Закона за закрила на детето.

(4) Дирекциите "Социално подпомагане" на Агенцията за социално подпомагане предоставят данните по ал. 3 за вписване в информационната система по чл. 17а, т. 9 от Закона за закрила на детето.

(5) Данните по ал. 3 и 4 се предоставят до 10-о число на месеца, следващ тримесечието на предоставяне на закрилата.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Наредбата се издава на основание чл. 5а от Закона за закрила на детето.

§ 2. Наредбата влиза в сила от 1 януари 2004 г.

---

§ 9. Параграфи 1, 2 и 3 влизат в сила от 1 януари 2012 г.

№ .....

ДО

..... Г.

.....

ИСКАНЕ

за предоставяне на закрила на дете с изявени дарби

Днес, ... Г., ...

(име, презиме и фамилия)

- родител;

- настойник/попечител;

- лице, полагащо грижи за детето;

- дете

лична карта № ....., издадена на .....

от ....., ЕГН ....., месторождение: .....

....., постоянен адрес: .....

.....,

тел. ...., настоящ адрес: .....

.....

На основание на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби отправям искане за предоставяне на закрила на:

....., ЕГН .....

(име, презиме, фамилия на детето)

.....,

(настоящ адрес на детето)

.....

(ученик в)

за:

1. Еднократно финансово подпомагане по чл. 8 или по чл. 9, т. 2 за:

.....

2. Предоставяне на писмена информация по чл. 9, т. 1 за постъпване в училищата по изкуствата и в спортните училища.

3. Освобождаване от заплащане на такса за постъпване в училищата по изкуствата и в спортните училища.

4. Финансово подпомагане и стимулиране чрез стипендия по чл. 10:

Мотиви: .....
.....

Прилагам следните документи: .....
.....

..... г.

Подпис: .....

Гр. (с.) .....

ДНЕВНИК

за записване на децата с изявени дарби, на които е предоставена закрила

в .....
(орган, предоставящ закрилата)

Пореден №	Входящ № на искането	Данни за детето (трите имена, ЕГН, месторождение, настоящ адрес, постоянен адрес, телефон)	Искане за предоставяне на закрила на дете с изявени дарби	№ на акта за предоставяне на закрилата	Мярка за закрила	Мотиви
1	2	3	4	5	6	7